

DANSAND A/S
Lervejdal 8 B
8740 Brædstrup

Dato xx-05-2026

Sagsbehandler Isabella Niekrenz

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 7841 1919

Sagsnr. 1-50-71-25-22

UDKAST Vurdering efter habitatbekendtgørelsen i forbindelse med ansøgning om råstofindvinding på matr.nr. 1cr Møldrup By, Voerladegård og 10h Voerladegård By, Voerladegård i Horsens Kommune

A. Lovgrundlag

A.1 Natura 2000

Før Region Midtjylland giver tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens¹ § 7, skal regionen i henhold til § 6, stk. 1 i habitatbekendtgørelsen² vurdere om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Denne vurdering kaldes derfor en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Vurderingen af om en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt er baseret på, om projektet kan påvirke de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner det konkrete Natura 2000-område, herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

¹ [Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20/11/2024 om råstoffer med senere ændringer.](#)

² [Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.](#)

Væsentlighedsvurderingen og, hvis påkrævet, konsekvensvurderingen skal fremgå af myndighedens afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjyllands konkrete Natura 2000-væsentlighedsvurdering for det ansøgte råstofindvindingsprojekt fremgår af afsnit B.

A.2 Bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens § 7, stk. 1 er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1 og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Før Region Midtjylland giver tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal regionen således vurdere, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområder, jf. habitatbekendtgørelsen § 10.

Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder.

Ved vurderingen af om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Vurdering af, hvorvidt en bilag IV-art vil blive påvirket af et givent projekt, forudsætter blandt andet kendskab til arternes konkrete forekomst og udbredelse i det berørte område, spredningsmuligheder og økologiske sammenhænge.

Region Midtjyllands konkrete vurdering af bilag IV-arter for det ansøgte råstofindvindingsprojekt fremgår af afsnit C.

B. Natura 2000-væsentlighedsvurdering

B.1 Oplysninger om nærmeste Natura 2000-område

Nærmeste Natura 2000-område er N52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå bestående af habitatområde H48 og fuglebeskyttelsesområde F33 Salten Langsø og F35 Mossø. Natura 2000-området er beliggende ca. 35 m sydvest for det ansøgte areal.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området fremgår af nedenstående tabel³.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 48		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålsø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmoser* (7110)	Nedbrudt højmoser (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Blank seglmos (6216)	Lys skivevandkalv (1082)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
Arter:	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Å-mudderbanke (3270) og bøg på muld (9130) er ikke til stede i habitatområde H48. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 33		
Fugle:	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Fiskeørn (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Stor hornugle (Y)	Isfugl (Y)
	Sortspætte (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 35		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Isfugl (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Fiskeørn (Y) er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområde F33. For trækfuglene er stor skallesluger (T) ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst i området. De to fuglearter gennemgås derfor ikke yderligere.

Natura 2000-området er, jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027), specielt udpeget for at beskytte de store

³ [Natura 2000-plan 2022-2027 \(mst.dk\)](#)

søer og ådalsnaturen med forekomster af både tørre og våde naturtyper med dominans af hængesæk samt ellesump og skovbevokset tørvemose, hvor området for disse naturtyper rummer mere end 5 % af det samlede areal inden for Natura 2000-områder i den kontinentale biogeografiske region. Området er således primært karakteriseret ved de vidtstrakte ådale og store søer, og i noget mindre omfang, men dog stadig betydelige arealer med tør hede, enekrat, stilkeke-krat og surt overdrev. Af interessante arter inden for området bør fremhæves store bestande af blank seglmos samt forekomst af arter som odder, isfugl, rødrygget tornskade og rovfugle som hvepsevåge, havørn og stor hornugle³.

B.2 Vurdering i forhold til udpegningsgrundlaget

Habitatnaturtyper

Projektet er en fortsættelse af graveaktiviteter, som har foregået i området siden 1960'erne, og der indvindes ikke råstoffer under grundvandsspejlet. Der indvindes vand fra boring (DGU nr. 97.830) til vaskeanlæg, vandet føres til udfældningsbassiner, hvorfra sediment udfældes og vandet genbruges. Der afledes ingen vand fra området. Nærmeste naturtype er vandløb (3260), vandløbet ligger 35 m sydvest for ansøgningsarealet, vandløbet er en del af Gudenåen - Vilholt Mølle og er miljømålsat god økologisk- og god kemisk tilstand. Da der ikke udledes vand fra ansøgningsarealet eller ændres på afstrømning af overfladevand til omkringliggende områder, vurderes projektet ikke at indebære en forringelse af de målsatte overfladevands-områders tilstand, og naturtyperne på udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive væsentlig påvirket af den ansøgte råstofindvinding.

Habitatarter

Natura 2000-område N52 er levested for bestande af blank seglmos (6216), lys skivevandkalv (1082), bæklampert (1096), stor vandsalamander (1166), odder (1355) og damflagermus (1318)

Blank seglmos (6216)

Nærmeste registreringer er 1,1 km syd for ansøgningsarealet.

Blank seglmos vokser i rigkær med kilde- og vældpræg, der er fattige på næringsstoffer og har en middelhøj pH (6-7), såsom i ådale og langs søbredder.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning af blank seglmos, som er på udpegningsgrundlaget for N52, da projektets påvirkninger er lokale og blank seglmos er registeret 1,1 km fra projektet.

Lys skivevandkalv (1082)

Nærmeste registrering af arten er i en sø ca. 10 km nordvest for ansøgningsarealet.

Lys skivevandkalv lever i søer med rent vand, der er klart eller brunt (humusfarvet), og hvor solen kan skinne ned på vandfladen. Den kan leve i moderat surt vand, men søen skal være mindst 1 m dyb på det dybeste sted, og en del af den skal være fri for tæt plantevækst. I kanten skal der være en lav, åben sumpbevoksning af f.eks. star, hvor solen kan skinne ned og varme vandet op.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning af lys skivevandkalv på udpegningsgrundlaget for N52, da projektets påvirkninger er lokale og lys skivevandkalv nærmeste registrering er ca. 10 km fra projektet.

Bæklampert (1096)

Nærmeste registrering er ca. 85 m sydvest fra ansøgningsarealet.

Bæklampret er en lille åleagtig fisk (12-16 cm), der lever hele sit liv i vandløb. Fisken er afhængig af en god biologisk vandløbskvalitet og er udbredt i det meste af landet. Bestanden af bæklampret har gunstig bevaringsstatus og forbedringerne i vandløbene har medført øgning af antallet af egnede levesteder.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning af bæklampret på udpegningsgrundlaget for N52, da projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af vandløbet Gudenåen.

Stor Vandsalamander (1166)

Stor vandsalamander er ved feltundersøgelser foretaget den 19. juni 2024 registreret i grusgravens udfældningsbassin⁴. Ligeledes er der fund af stor vandsalamander ved bassinerne tilbage i 2023, hvor graven var aktiv.

Stor vandsalamander foretrækker solbeskinnede, rene vandhuller af meget varierende størrelse med god plantevækst. Artens rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald, f.eks. i skovområder. Der findes flere eksempler på, at arter som stor vandsalamander lever nær og i gravesøer og udfældningsbassiner, imens der foregår

⁴ Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024. (bilag B.3)

råstofindvinding og efterfølgende. Udfældningsbassinet vil derfor udgøre et levested for arter som stor vandsalamander, både under og efter råstofindvindingen.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning af stor vandsalamander på udpegningsgrundlaget for N52, da der er kortlagt 58 velegnede levesteder for stor vandsalamander omkring råstofgraven i N52. Ingen af de kortlagte søer vil blive påvirket af projektet, og målsætningerne for N52 om specielt at sikre områdets lobeliesøer (3110), næringsrige søer (3150) og brunvandet søer (3160), som også udgør vigtige levesteder for stor vandsalamander i området, bliver ikke påvirket af projektet.

Ligeledes bliver der ikke ændret på udfældningsbassinerne i graven hvor der er registeret stor vandsalamander, og der vil derfor ikke ske en ændring af forholdene for arten i graven. Levestedet for stor vandsalamander bliver derfor ikke påvirket af projektet.

Ansøger har som en del af ansøgningen planer om at lave en udvidelse af bassinområdet for at tilgodese padderne ved at lave yderligere et udfældningsbassin i forlængelse af de to nuværende udfældningsbassiner og derved skabe flere ynglesteder for arten.

Odder (1355)

Odderen er registeret 140 m sydvest for ansøgningsarealet, i vandløbet Gudenåen.

Odder kan findes i alle akvatiske miljøer, hvor der er føderessource, lav forstyrrelsesgrad og gode skjulemuligheder. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Odder er en meget mobil art med et stort spredningspotentiale. Dog er odderen afhængig af sammenhæng mellem vandløb og våde naturtyper for at kunne sprede sig over større afstande i landskabet.

Der er ingen egnede spredningskorridorer mellem odderens egnede levesteder inden for Natura 2000-området mod sydvest og det ansøgte areal. Som tidligere redegjort er der ingen risiko for påvirkning af våde naturtyper omkring det ansøgte areal, da der ikke indvindes råstoffer under grundvandet. Regionen vurderer derfor, at der ikke er nogen risiko for påvirkning af odder på udpegningsgrundlaget for N52.

Damflagermus (1318)

Damflagermus er registeret 210 m sydvest for ansøgningsarealet.

Dagkvarterer for damflagermus findes i huse og sjældnere i træer med hulheder. Ynglekolonierne ligger oftest i nærheden af gode fourageringsområder over større søer, åer, fjorde, sunde og vådområder. Damflagermus overvintrer i underjordiske rastesteder, fx kalkgruber, bunkere, iskældre eller lign. Damflagermusens foretrukne jagthabitater er åbne vandflader på større søer og åer samt brakvandområder i fjorde, sunde og vige. Her jager de ofte ret langt ude over vandet.

Der er ingen bygninger eller egnede træer inden for det ansøgte areal. Nord for det ansøgte areal er skoven undersøgt for egnede flagermus træer, og her er en håndfuld træer vurderet til at være egnet for flagermus⁵. Træerne fældes ikke i forbindelse med råstofindvindingen.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på damflagermus på udpegningsgrundlaget for N52, da projektet ikke medfører påvirkning på hverken potentielle yngle- og rasteområder for damflagermus uden for N52 eller påvirker potentielle fourageringsområder.

Fuglebeskyttelsesområder F33 og F35

Fuglebeskyttelsesområdet F35 – Mossø er lokaliseret ca. 2 km fra ansøgningsarealet. Fuglebeskyttelsesområdet F33 – Salten Langsø er lokaliseret ca. 5 km fra ansøgningsarealet.

Kombinationen af de store søer med en stor bestand af fisk og de omkransende højstammede blandingsskove gør området til et godt rovfugleterræn med ynglefugle som hvepsevåge, havørn samt stor hornugle. En af områdets karakterfugle er desuden isfugl, som yngler i stejle skrænter ved vandløbene, der løber til de to store søer. Sortspætte yngler i de højstammede skove med en blanding af nåle- og løvskov, især hvor der forekommer henfald af dødt ved samt gamle bo af skovmyre⁶.

Stor hornugle er en udpræget standfugl, men kan dog strejfe op til ca. hundrede kilometer. Uglen yngler ofte på skrænter i grusgrave nær skov, hvor reden ofte placeres på jorden, eller i gamle rovfuglereder i skove, men den er også observeret i bygninger nær og i byer. Stor hornugle har før ynglet i nærheden af ansøgningsarealet under aktiv drift. Seneste registrering af arten i råstofgraven var den 18. februar 2023 af rastende adult. Den er sidst hørt syngende nær graven 8. februar 2025. Arten har gavn af

⁵ Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024. (bilag B.3)

⁶ s. 11 fra <https://edit.mst.dk/media/jkdobppf/n52-natura-2000-plan-2022-27-salten-aa-salten-langsoe-mossoe-og-soeer-syd-for-salten-lan.pdf>

graveaktiviteten, da dette skaber skrænter, som arten kan yngle i. Region Midtjylland har erfaring med, at stor hornugle lever i og omkring aktive råstofgrave. Regionen vurderer derfor, at indvindingsaktiviteten i råstofgraven vil potentielt tilgodese arten og opretholde dens yngleområde.

Regionen vurderer, at arterne ikke vil blive væsentligt påvirket af projektet grundet afstanden fra F33 og F35.

Tværtimod vil en åben råstofgrav skabe gode fourageringsmuligheder for rovfuglene i området samt skabe potentielt egnede ynglelokaliteter i råstofgraven.

B.3 Samlet væsentlighedsvurdering

Region Midtjylland vurderer samlet, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger eller udpegningsgrundlag væsentligt. Region Midtjylland finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af påvirkninger på Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

C. Bilag IV-artsvurdering

C.1 Relevante bilag IV-arter ved projektområdet

Baseret på "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV"⁷, "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus"⁸ samt NOVANAs artsregistreringer⁹ er det muligt, at følgende arter kan forekomme i projektområdet: odder, markfirben, vandflagermus, sydflagermus, damflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, langøret flagermus, trolldflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, grøn mosaikguldsmid. Selvom strandtudse generelt ikke er udbredt i området, er det typisk at finde i områder med råstofindvinding.

Region Midtjylland har foretaget opslag på Naturdata¹⁰, Arter¹¹ og Naturbasen¹². Regionen har kun medtaget kvalitetssikrede artsregistreringer og registreringer fra de seneste 10 år.

C.1.1 Odder

Nærmeste registrering af odder er omkring 140 m mod sydvest i tilknytning til Gudenåen, hvor der er talrige observationer af odder.

Odder kan findes i alle akvatiske miljøer, hvor der er føderessourcer, lav forstyrrelsesgrad og gode skjulemuligheder. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulemuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Der er flere § 3-beskyttede søer i området samt et beskyttet vandløb og Natura 2000-området N52 ca. 35 m fra den vestlige del af ansøgningen. Som tidligere redegjort for er der ingen risiko for påvirkning af våde naturtyper omkring det ansøgte areal, da der ikke indvindes under grundvandet. Regionen vurderer dermed, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for odder.

C.1.2 Markfirben

Nærmeste registrering af markfirben er gjort inden for ansøgningsarealet i den nordvestlige del. Under feltundersøgelserne

⁷ [Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Aarhus Universitet, DCE \(2023\), Videnskabelig rapport nr. 520](#)

⁸ [Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE \(2024\), Videnskabelig rapport nr. 603](#)

⁹ [NOVANA Arter \(au.dk\)](#)

¹⁰ [Naturdata - Danmarks Miljøportal \(miljoportal.dk\)](#), opslag d. 1. januar til den 12. marts 2025

¹¹ [Arter - Fundsøgning](#), opslag d. 14.-15. januar 2025

¹² [Naturbasen - Fundsøgning](#) (licens G03/2021), opslag d. 13. januar 2025

foretaget af NIRAS den 1. maj 2024 samt den 19. juni 2024, er der gjort observationer af markfirben i råstofgravens nordvestlige del, betegnet hedeområdet¹³. Fotos af hedeområdet er vist nedenfor i figur 1. Ligeledes blev ansøgningsarealet vurderet egnet som yngle- og rasteområde for arten. Arten blev kun fundet i den nordvestlige del af graven.

Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, lige fra menneskeskabte levesteder såsom vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave) over til mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Kendetegnende for disse yngleområder er, at de indeholder sol vendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Rasteområderne om vinteren skal være vel drænedes og sol vendte skråninger.

Markfirben trives på lysåbne, sandede og stenede skrænter, som kan opstå i aktive råstofgrave, og derfor udgør selv de aktive råstofgrave et attraktivt levested for arten. Arten er god til at etablere sig, hvis forholdene i selv små områder er de rette, og afstanden imellem områderne ikke er for stor. Arten vil samtidigt også forsvinde igen fra et område, hvis området vokser for meget til, så der ikke længere er løs, blottet jord, eller hvis der kommer for meget skygge. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs og veldrænet jord.

Tilgroning vil ske over tid også på de sandede overflader, når råstofindvindingen og aktiviteten i området ophører. Forekomsten af markfirben er på den måde også afhængig af, at der er en relativ konstant aktivitet i graven for at opretholde levestedskvaliteten i ansøgningsområdet.

Det er regionens vurdering, at den økologiske funktionalitet kan opretholdes for markfirben, selvom de er observeret i det nordvestlige hjørne af projektarealet. Regionen vurderer, at den naturlige spredningskorridor for markfirben vil være mod vest til de registrerede § 3-hedeområder. Regionen vurderer også, at der ikke vil ske ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, da der med råstofindvindingen i området vil opstå nye yngle- og rasteområder i takt med, at gravefronten rykker sig.

Spredningsvejene for markfirben vurderes ligeledes ikke at blive påvirket af driften, da arten har muligheder omkring råstofgraven for at sprede sig.

Langs den vestlige del af ansøgningsarealet er en beskyttet § 3-hede, som potentielt udgør et naturligt levested for markfirben. Regionen

¹³ Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024. (bilag B.3)

vurderer derfor, at der ikke er behov for en fravigelse fra bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen.

C.1.3 Flagermus

Nærmeste registrering af flagermus er 210 m sydvest for ansøgningsarealet. Her er der registeret brunflagermus, damflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, vandflagermus, dværgflagermus og langøret flagermus.

Der er ingen bygninger eller træer inden for det ansøgte areal. Flere steder langs afgrænsningen af det ansøgte areal står samlinger af træer. Træerne fældes ikke. Landskabet omkring råstofgraven er generelt varieret og rummer mange forskellige strukturer af landbrug, skovområder, større og mindre søer samt enkeltstående huse og gårde. Det er derfor sandsynligt, at flagermus findes i området.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for flagermus, da projektet ikke involverer fældning af træer eller nedrivning af bygninger. Efterbehandlingen af det ansøgte areal involverer ligeledes beplantning med træer på arealet, som på sigt kan udgøre nye yngle- og rasteområder for flagermus.

C.1.4 Grøn kølleguldsmed

Nærmeste registrering af grøn kølleguldsmed er ca. 100 m sydvest for ansøgningsarealet, registeret ved Gudenåen.

Grøn kølleguldsmed lever i iltrige floder og vandløb med moderat til hurtigt strømmende vand med sandet eller gruset bund. Den yngler primært i de fem større danske vandløbssystemer: Skjern å, Varde å, Gudenåen, Storå, Karup å, men kan også forekomme i flere mindre vandløb.

De voksne guldsmede har stor spredningsradius på op til 10 km. og fouragerer på lysåbne lokaliteter i den nedre del af vandløbet, men træffes også længere væk fra ynglepladsen, f.eks. i skovlysninger eller lignende. Det ansøgte areal udgøres af aktiv råstofgrav og er derfor ikke egnet som fødesøgningslokalitet for grøn kølleguldsmed.

Regionen vurderer, at der ikke findes egnede yngle- eller rasteområder inden for eller i umiddelbar nærhed af graveområdet, som kan blive påvirket af projektet.

C.1.5 Grøn mosaikguldsmed

Nærmeste registrering af grøn mosaikgoldsmed er ca. 100 m sydvest for ansøgningsarealet, registeret ved Gudenåen.

Grøn mosaikgoldsmed er en sjælden art, der kun findes ganske få steder i Danmark. Den findes især i søer og moser i Nordøst- og Nordvestsjælland samt kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, men kan forekomme strejfende i det meste af Danmark. I Danmark yngler arten i næringsfattige søer og moser med høj solindstråling, samt vegetationsrige, åbne kanaler og grøfter. Arten lægger æg på planten krebseklo.

Regionen vurderer, at der ikke findes egnede yngle- eller rasteområder inden for eller i umiddelbar nærhed af graveområdet, som kan blive påvirket af projektet.

C.1.6 Padder

C.1.6.1. Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er ved feltundersøgelser foretaget den 19. juni 2024 registeret i grusgravens udfældningsbassin¹⁴. Ligeledes er der fund af stor vandsalamander ved bassinerne i 2023, hvor råstofgraven var aktiv.

Stor vandsalamander foretrækker solbeskinnede, rene vandhuller af meget varierende størrelse med god plantevækst. Artens rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald, f.eks. i skovområder.

Der findes flere eksempler på, at arter som stor vandsalamander lever i gravesøer og udfældningsbassiner, imens der foregår råstofindvinding og efterfølgende. Udfældningsbassinet vil derfor udgøre et levested for arter som stor vandsalamander, både under og efter råstofindvindingen.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. Der bliver ikke ændret på udfældningsbassinerne i graven, hvor der er registeret stor vandsalamander, og der vil derfor ikke ske en ændring af forholdene for arten i råstofgraven. Levestedet for stor vandsalamander bliver derfor ikke påvirket af projektet.

Ansøger har som en del af ansøgningen planer om at lave en udvidelse af bassinområdet for at tilgodese padderne ved at lave

¹⁴ Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024. (bilag B.3)

yderligere et udfældningsbassin i forlængelse af de to nuværende udfældningsbassiner og derved skabe flere ynglesteder for arten.

C.1.6.2. Spidssnudet frø

Nærmeste registrering af spidssnudet frø er fra 2019 ca. 140m sydvest for ansøgningsarealet, hørt kvækkende.

Spidssnudet frø er en af de danske paddearter, der kan findes i den største variation af naturtyper. Frøen yngler i mange typer af vandhuller, men især i vandhuller i enge, moser og klitheder og kan findes rastende på både næringsfattige og næringsrige lokaliteter, enge og moser, fugtige heder, heder, strandenge, græsmarker eller fugtige løvskove, og ældre naturskovsagtige, fugtige, lysåbne nåleskove.

Der blev søgt efter padder under feltundersøgelserne foretaget af NIRAS¹⁵. Råstofgraven blev eftersøgt to gange hhv. 7. maj 2024 og 19. juni 2024. Særligt blev udfældningsbassinerne og en overfladevandssamling undersøgt. De to udfældningsbassiner havde forekomster af grøn frø samt lille og stor vandsalamander, men der blev ikke fundet spidssnudet frø i bassinerne. I overfladevandssamlingen fandt man ingen padder, og vandsamlingen blev vurderet uegnet som ynglested for bilag IV-padder.

Der er egnede yngleområder for spidssnudet frø i form af udfældningsbassinerne i råstofgraven, overdrev langs Gudenåen, søer mod nordvest, og enge omkring graveområdet. Størstedelen af bestandene opsøger levesteder inden for få hundreder meter af deres yngleområder, men enkelte individer kan vandre op mod 1 km. Det kan derfor ikke udelukkes, at spidssnudet frø indvandrer til graveområdet. Der vil dog være en kamp om ynglelokaliteten med andre allerede etablerede paddearter.

Udfældningsbassinerne ændres ikke i forbindelse med projektet, og projektet påvirker ikke omkringliggende naturområder. Regionen vurderer derfor, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge potentielle yngle- og rasteområder for spidssnudet frø.

C.1.6.3. Strandtudse

Strandtudse er ikke registreret i området. Nærmeste registrering af strandtudse er ca. 25 km syd for ansøgningen i Hedensted kommune. Der findes ingen registreringer af strandtudse i Horsens eller Skanderborg Kommune i de sidste 10 år.

¹⁵ Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024. (bilag B.3)

Strandtudsens er en pioner art, og yngler gerne i lavvandede ofte temporære vandsamlinger, foretrækkeligt uden konkurrence fra andre padder, og raster på åbne arealer med enten ingen eller meget lav bevoksning. Egnede områder er typisk klitformationer med vindbrud i bevoksningen, enge og strandenge med meget lav vegetation og vegetationsfattige klippekyster.

Råstofgrave som grusgrave er gode levesteder for strandtudsens, fordi der, så længe gravene er aktive, hele tiden er mulighed for at der opstår nye, bare vandhuller samtidigt med, at arten har gode muligheder for at søge føde på de sparsomt bevoksede arealer.

Regionen vurderer, at ansøgningen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for strandtudse. Råstofgraven kan skabe potentielle yngle- og rasteområder for strandtudse i form af midlertidige, lavvandede vandsamlinger.

C.2 Samlet bilag IV-artsvurdering

På det foreliggende grundlag vurderer Region Midtjylland efter habitatbekendtgørelsens § 10, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter. Vurderingen er baseret på konkret viden om forekomsten af bilag IV-arter i eller omkring det ansøgte projektområde. Det er vurderet, at den økologiske funktionalitet af arterne ikke forringes af projektet.

D. Bilag

Voervadsbro Grusgrav – feltnotat natur. NIRAS 14. november 2024.
(bilag B.3)